

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। 23 ਦਸੰਬਰ 1993 ਨੂੰ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 12637 ਆਫ 1993 (ਪਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ 16 ਅਗਸਤ, 1993 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 5 ਅਗਸਤ, 1993 ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਬਿਨੈ- ਪੱਤਰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(12) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ ਐਸ ਮੋਗੀਆ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1994 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 8928

15 ਨਵੰਬਰ 1994

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16— ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1974 — ਨਿਯਮ 4— ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ— ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ— ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ — ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ— ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ — ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ— ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਹਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਹਰੇਕ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੋਣ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 3 ਤੋਂ 5 ਮਿੰਟ ਲਈ 240 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ

ਸਰੀਰਕ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਲੱਗਭਗ ਹਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ “ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ”। ਇੱਕ ਔਸਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਾਤਹਿਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਫ਼ਰਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-15 ਤੋਂ ਪੀ-27 ਵਿਚਲੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ “ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਥਨ” ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਵੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤ ਢੇਰ-ਢੁਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਹੜੱਪਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ, ਪੀ.ਐਸ.ਤੇਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਲਈ।
ਪਟੀਸ਼ਨਰ.

ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ, ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ. ਸਿੱਬਲ, ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰ.ਕੇ. ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ
ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡੀ. ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ, ਐਮ.ਐਲ.ਸਾਗਰ

ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ ।

ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ: 4702, 6065 ਅਤੇ 8928 ਆਫ 1994 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ। ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ 1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 8928 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਿਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਮਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਲਰਕਾਂ, ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸ-111 ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ 15 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਸਨ।- ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 17 ਤੋਂ 20 ਜੁਲਾਈ, 1992 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 2 ਅਗਸਤ, 1992 ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਲਰਕਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਕਲਾਸ EV ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 15 ਸਤੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ

ਕਈ ਹੋਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ। ਸਾਰੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ/ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਤੀਜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਟੀਸ਼ਿਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ) ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਠ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਣ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿੱਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-5 ਤੋਂ ਪੀ-12 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ. ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ 1993 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 5863, 6455 ਅਤੇ 6456 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 'ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ' ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਛਾਬੜਾ) ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 8 ਸਤੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ: -

“ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (i) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, (ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਨਤੀਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਨ, ਐਲ.ਡੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਸ 'ਤੇ. ਇਹ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ 1993 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1049. ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਤਤਕਾਲੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ (ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ) ਨੂੰ “ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਡੀ.ਓ. ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ ਭਾਵ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ। ਅਚਾਨਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ "ਤਰਕਪੂਰਨ ਮਾਪਦੰਡ" ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 24 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-13 ਵਜੋਂ ਖਬਰ ਆਈਟਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲਰਕਾਂ, ਸਹਾਇਕਾਂ, ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ, ਬਦਨਾਮੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 7 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ 8 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੋਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ (ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਕੱਤਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-5 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ P-6, ਇੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ 8 ਜੁਲਾਈ 1994 ਦੇ ਸਾਡੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 31

ਨੇ ਸੀਪਾ ਦਰ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਸਾਲ 1992 ਵਿਚ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ। 50 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਲਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ "ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। -ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ", ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਵਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਿਛਲਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-5 ਤੋਂ ਪੀ-12 ਵਜੋਂ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ "ਪ੍ਰੇਰਿਤ, ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ"। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ' .....ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਨੂੰ ਵੀ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 10 ਫਰਵਰੀ 1993 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 29 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ

ਆਈਆਂ ਸਨ। 15, 1992, 11 ਜਨਵਰੀ, 1993, 5 ਮਾਰਚ, 1993, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1993, 2 ਜੂਨ, 4 ਅਤੇ 10, 1993 ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 6 ਜੁਲਾਈ 1993 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਛਾਬੜਾ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ, ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟ, ਕਲਰਕ, ਡਰਾਈਵਰ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ। ਚਪੜਾਸੀ, ਸਵੀਪਰ, ਮਾਲੀ-ਕਮ-ਚੌਕੀਦਾਰ ਅਤੇ ਵਾਟਰ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(6) ਇਹ ਕੇਸ ਅਗਸਤ 1994 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 16 ਅਗਸਤ, 1994 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 ਅਤੇ P-6 ਵਜੋਂ ਜੋੜੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦਾ ਕੰਮ "ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।" ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ

"ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੜਕਾਂ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ, ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 ਤੋਂ P-12 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅੱਠ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚਿਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕੇ।

(7) ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ 16 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸੂਚੀਆਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ। 1 ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, —ਸਾਡੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ! 17 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਏ ਜ਼ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ 24 ਅਗਸਤ 1994 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਸਤੰਬਰ 1994 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(8) 2 ਸਤੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮਿਸ. 1994 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 8439

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਤੌਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 4 ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ 3 ਸਤੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 5 ਸਤੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 5 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੱਖਰੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 12 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਅਤੇ ਫਿਰ 19 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 18 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ. 1994 ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਨੰਬਰ 9155 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਕੁਝ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ III ਕਰਮਚਾਰੀ"। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ, 13 ਅਰਜ਼ੀਆਂ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. "ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ" ਜਾਂ "ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ"। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 19 ਸਤੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਐਨੈਕਸਰ ਪੀ-15 ਤੋਂ ਪੀ-27 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਕਵਰ. 26 ਸਤੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਵਾਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 22 ਸਤੰਬਰ 1994 ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। 1994 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 9557। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਫੁਟਕਲ. 1994 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ: 9819 ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਲ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਹਨ।

(9) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਨੇ ਬੜੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਹੇਤਿਆਂ ਨੂੰ

'ਅਹੁਦਾ' ਜਾਂ 'ਨਿਯੁਕਤ' ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫੇਲ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III ਨਿਯਮ, 1976 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਛਾਬੜਾ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਗੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(10) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਤੋਂ 30 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਸਮਰਥਨ ਹੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਚੋਣ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ

ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

(11) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:-1

- (i) ਕੀ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੀ?
- (ii) ਕੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ? ਅਤੇ
- (iii) ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ 7

(12) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਮ ਨੂੰ ਸੰਖਿਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। . ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1992 ਤੋਂ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1992 ਤੱਕ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕੁੱਲ 1,350 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। 9 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ 10, 11, 14 ਅਤੇ 15 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ। 14 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਨ, ਮਾਨਸਾ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ। ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਗੁਰਨੇ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਮਾਨਸਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ 10 ਫਰਵਰੀ 1993 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 1993 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਉਸਨੇ 2 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। 3 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ, ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੈਮੀ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀ-18. ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਮੈਨਟਲ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ..... , ਮੈਂ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ 'ਤੇ ਵੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੁਕਮਾਂ ਕਾਰਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।" ਇਹ ਪੱਤਰ 11 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਅਜੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਸੀ ਤਾਂ 29 ਮਈ 1993 ਨੂੰ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਰਿਕਾਰਡ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ 30 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਵੱਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਨੋਟਿਸ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। 29 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ

ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਨੋਟ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ • 10 ਫਰਵਰੀ 1993 ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਹਾਇਕ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਪਰ ਕੋਈ ਤਰੀਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ। ਚਪੜਾਸੀ, ਸਾਈਂ ਸੇਵਕਾਂ, ਮਾਈ-ਇਮ-ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 11 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕ ਦੇ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ “ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਜਾਂ 11 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਰਵਰੀ, 1993/ਲੰਬੀ ਫਰਵਰੀ, 1993 ਅਤੇ 29 ਮਈ, 1993 ਅਤੇ ਇਹ 29 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਅਣਪਛਾਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਮਿਤੀ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਮੈਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਆਈਏਐਸ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 1993 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5863 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ / ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ “ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ 13 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਹੈ, 25 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ 12 ਅਨੁਸੂਚੀ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ 17 ਮਈ, 1993 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(13) ਇਹ ਪੱਤਰ 2 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਸੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਮਰਥਨ : -

“ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ
RM (ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ) ਵਜੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Sd/-

ਐੱਫ.ਸੀ.ਆਰ

4 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ, ਤਤਕਾਲੀ ਐਫਸੀ (ਆਰ) ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ: -

“ਸਕ੍ਰੀ ਜੇਪੀਐਸ ਪੁਰੀ, ਐਲਏਐਸ, ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ 30 ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1/ਵਿਸ਼ੇਸ਼/ਗੁਪਤ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੈਂ ਡਾ.ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਸੀ ਮਾਨਸਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਪੁਰੀ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ, ਮੌਜੂਦਾ ਡੀ.ਸੀ ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਮਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮਐਸਆਰਆਰ ਦੁਆਰਾ ਕੱਲ੍ਹ ਸੀਐਸ, ਐਫਸੀਆਰ, ਐਲਆਰ ਅਤੇ ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸੀ.ਐਮ. ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਲਈ ਸਟਾਫ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Sd/-

F.CJt.

4.6.1993”

CS (ਕਵਰ)

(14) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਪੁਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ. r ਮਾਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਟਾਫ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(15) 9 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ, ਫਾਈਲ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ: -

“ਕੀ ਐਮਐਸਆਰਆਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹਨ?
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

Sd/-

ਐੱਫ.ਸੀ.ਆਰ

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ '25 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ, FC(R) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ: -

“ਪੰਨਾ 8 ਤੋਂ ਨੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਸਵਰਨ
ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ, ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਸੰਖਿਪਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

12

3

4

1 Dy. ਨੰ: 6595 ਮਿਤੀ 28-10-1992। ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਬਟਾਲਾ ਰੋਡ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਡੀ ਸੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ / ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ:

ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਐਫਸੀਟੀ, ਪੰਜਾਬ, 0.ਐਮ., ਪੰਜਾਬ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

2 Dy. ਨੰ: 7423 ਡੀ.ਐੱਚ.

10-12--92 ਨੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉੱਪ ਸਮਾਜ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਹੈ

ਸੇਵਕ ਸ. ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚੋਣ/ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ

1	2	3	4
		(a) ਕਲਰਕ ਰੁ. 60,000/- ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਨਾਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ।	
		(b) ਸਹਾਇਕ ਰੁ. 1,00,000/- ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਡੀਸੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਲਈ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਹੇਠ ਵਿਧੀ ਵੀ ਹੈ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।	
3 Dy. ਨੰ: 2645 dt. 21-6-93. ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ		ਪੈਸੇ ਬਦਲ ਗਏ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ 1 ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ- ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੁਆਰਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	

ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ.ਐਸ. ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ MSRR ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ(ਵਾਂ) ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ CS ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ 4 ਜੂਨ, 1993 ਦੇ ਮੇਰੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ।

Sd/-

MSRR 25.6.1993”

(16) ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਜੇ.ਕੇ.ਐਸ.ਏ. ਕੰਗ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 23 ਜੂਨ, 1993 ਦਾ ਇੱਕ ਨੋਟ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੁਝ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨੋਟਿਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਚੋਣ, ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਈ ਹਾਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਜਿਪਸੀਆਂ (ਜੀਪਜ਼), ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਮੌਕੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ। .. ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਇਸ ਨੋਟ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 24 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਕੱਤਰ (ਪ੍ਰੋਸੈਨਲ ਅਤੇ ਆਮ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਈਲ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਕਰਮਚਾਰੀ)। 2 ਜੁਲਾਈ, 1993 ਨੂੰ, ਮਾਲ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ. ਕੰਗ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। 22 ਫਰਵਰੀ 1993 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਵੀਜ਼ਨ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ੍ਰੀ ਕੰਗ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। 6 ਜੁਲਾਈ, 1993 ਨੂੰ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ (ਪ੍ਰੋਨਲ) ਨੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਛਾਬੜਾ, ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ, ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 6 ਜੁਲਾਈ 1993 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(17) ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਛਾਬੜਾ ਨੇ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 2 ਦਸੰਬਰ 1993 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਛਾਬੜਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਵਾਧੂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਖੇਡਾਂ, ਐਨਸੀਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।"
- (ii) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਖਾਲੀ ਸਨ। ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕੋ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- (iii) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ A(+), B(+) ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖਾਲੀ ਸਨ।
- (iv) ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ B(++) ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ A+ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ "ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ"।
- (v) ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ) ਨੇ "ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੀ

ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਅਵਾਰਡ ਸ਼ੀਟ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਇਹ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਹਿਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਰ ਸਨ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਾਲੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਫਿਕੇਸ਼ਨ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਚੰਗੇ ਅਕਾਦਮੀ ਮਾਈਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ (ਵਜ਼ਨ) ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ।

(vi) ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 17 ਨਵੰਬਰ 1993 ਨੂੰ ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਵਾਰਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ, ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਕਿਨੇ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ।

(vii) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਿਰਫ "ਇੰਟਰਵਿਊ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅੰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ।"

(viii) ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਸਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, 5 ਮਈ 1993 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਸੂਚੀ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਈ 1993 ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 10 ਫਰਵਰੀ 1993 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਸਤ ਜੀ.ਏ. ਤੋਂ ਡੀ.ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ) ਜਾਂ ਡੀਟੀਓ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਫਸਰ)। ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ"।

(ix) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ A(+) ਆਦਿ ਦਾ ਦਰਜਾ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਅੰਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

(18) 'ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਚੁੱਪ ਵੱਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ,

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(19) ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਫਸੀ(ਆਰ), ਨੇ 24 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦਫਤਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਛਾਬੜਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। FC(R) ਦੀ ਮੁੜ ਤਾਰੀਫ਼ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ (ਸ੍ਰੀ .ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ—ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕੰਗ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ 28 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ 10 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ 17 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ “ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ”। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ “ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਨ”।

(20) ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(21) ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ-ਕੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੀ? ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ‘ਕੁਦਰਤੀ’ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। .

(22) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ‘ਮਾਲਾ ਜੀਦੇਸ’ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਮੁੱਚੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਾਰਪਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

(23) ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੇਵਾ ਕਲਾਸ III ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਸੇਵਾ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਕਲਾਸ III) ਰੂਲਜ਼, 1976 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 2(f) “ਰਿਕਰੂਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਪੰਜਾਬ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ”। ਉਕਤ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ”। ਨਿਯਮ 4 ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: - ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ:

“4. ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ-

- (a) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ; ਅਤੇ
- (b) ਸਬੰਧਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 9 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। III ਅਤੇ IV ਅਸਾਮੀਆਂ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ: -

- (i) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ.

(ii) ਡੀਸੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਹਾਇਕ

ਜਾਂ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰ ਸ

(iii) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ
ਅਧਿਕਾਰੀ

(iv) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਸ

ਮੈਂਬਰ (ਕਲਾਸ III ਅਤੇ IV ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ / ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ)।

ਮੈਂਬਰ

(ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਗੋਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ)।

ਮੈਂਬਰ

(ਸਾਬਕਾ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ)।

ਮੈਂਬਰ

(ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ)।

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ । ਇਹ ਆਰਡਰ ਨਿਯਮ 2(f) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ 'ਭਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(24)ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਹਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਨਾਲ। ਹਰੇਕ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਪੇਈ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ. ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(25) ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਬੁੱਧੀ ਲਿਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣ। ਕੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ,

ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ. ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇਗੀ।

(26) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?

(27) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1992 ਤੋਂ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1992 ਤੱਕ ਆਯੋਜਿਤ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੁੱਲ 1,350 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ 9, 10, 11, 14 ਅਤੇ 15 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। 12 ਅਤੇ 13 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ 300 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 9 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 240 ਵਿਅਕਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। 10 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। 11 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 280 ਸੀ। 14 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ 250 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. 15 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਕੁੱਲ 115 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 80 ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ 1,850 ਵਿੱਚੋਂ 1090 ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਔਸਤਨ 3 ਤੋਂ 5 ਮਿੰਟ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(28) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 15a ਕੇਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 3 ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਜਾਂਚ

ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 240 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸਾਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 9 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ, 240 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਔਸਤ ਸਮਾਂ 3 ਮਿੰਟ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ 3 ਤੋਂ 5 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਸੀ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 720 ਮਿੰਟ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। 240 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ 12 ਘੰਟੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਹੋਰ ਲੱਗਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 9 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 10 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਰਅਸਲ, 11 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 280 ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 3 ਤੋਂ 5 ਮਿੰਟ ਲਈ 240 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੌਮ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 240 ਜਾਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(29) ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਿਰਫ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 100 ਵਿੱਚੋਂ 50 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬੀ' ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਸਿਰਫ B ਤੋਂ B++ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਸੀ। ਅੰਕ 5 ਤੋਂ ਵੱਧ, 0 ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਕ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 78 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਹ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੈ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸਨੂੰ 'ਬੀ' ਗਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁੱਲ 83 ਅੰਕ (78+5) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦਕਿ

ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ 60 ਅੰਕ (50+10) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਦਾ ਨਾਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਭਾਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ A+ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੀ++ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕਿਰਨ ਕਾਂਤ ਨੂੰ ਬੀ++ ਗਰੇਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਅੰਕ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗਰੇਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਰੇਡਿੰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹੀ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ।" ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਵੇਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 20 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ।

(30) ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ 6 ਵਾਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਸਿਰਫ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ/ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਸੇ ਸਿਆਹੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 26 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 18 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ A+ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਗਰੇਡਿੰਗ ਵਾਲੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ 11 ਜਾਂ 12 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ++ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ 8 ਜਾਂ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 83 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਛੇਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 60 ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(31) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਟਰਵਿਊ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗਰੇਡਿੰਗ 'ਸੀ' ਤੋਂ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨੰਬਰ 6, 12, 13, 14, 15, 23, 26 ਅਤੇ 28 ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗਰੇਡਿੰਗ ਨੂੰ —B ਤੋਂ ++B ਵਿੱਚ

ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 33 ਵਿੱਚੋਂ 25 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰੇਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਪੈਟਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੀ ++ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 8 ਜਾਂ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਗੀ ਕੈਂਡੀ ਡੇਟ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 17 ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ 'ਏ' ਗਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ 7 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸ੍ਰ. ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 16, ਨੂੰ B+ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 7 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 'ਏ' ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 8 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ 'ਬੀ' ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 'ਏ' (ਸ਼ਾਨਦਾਰ) ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 14 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚਾਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 10 ਅਸਾਮੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸਥਿਤੀ ਲਗਭਗ ਸਮਾਨ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

(32) ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਅੰਕ ਬਿਮਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗਰੇਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ"। ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:-

(i) ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 'ਗਰੇਡ' ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਗ੍ਰੇਡਿੰਗ' ਕਿਉਂ ਬਦਲੀ?

(ii) ਕੌਣ ਮੌਜੂਦ ਸਨ?

<iii> ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ/ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ?

ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਣ-ਉੱਤਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ"। ਵਿਆਖਿਆ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੇਡ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਕ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕ ਵੀ ਉਸੇ ਸਿਆਹੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਫਾਰਮੇ

'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਿਆਹੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਨੂੰ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। 'ਏ' ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 7 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ B++ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗ੍ਰੇਡ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 10 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਵੇਂ ? ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(34) ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਗ੍ਰੈਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਲਈ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ..... ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ "ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਮਾਪਦੰਡ (ਜਿਵੇਂ) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਗ੍ਰੈਡਿੰਗ 5' ਜਾਂ 'ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ' ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਪਸ-ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

(35) ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ , ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ 9, 10, 11, 14 ਅਤੇ 15, ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ 12 ਅਤੇ 13 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। , 1992 ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸਨ। ਗਵਾਹ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀਬੀ 31-0001 ਦੀ ਲਾਗ ਬੁੱਕ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 15 ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਪਿੰਡ ਗੁਰਨੇ ਕਲਾਂ ਆਇ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਮਾਨਸਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 300 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 250 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਾੜੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੂਰ ਸਨ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਦਿਨ, ਉਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਮਿਤੀ 14 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮਿਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਰੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਅਲਟ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋਤੀ ਰਾਮ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਛੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਦਿਖਾਓ ਕਿ ਮਿਤੀ ਪਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਡੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਂਜ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ 14

ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਟੂਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਝ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਡਾ: ਸੰਕਾਰੀਆ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

(36) ਇਹ ਗੱਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। 3 ਮਈ, 1993 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ"। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ . ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ - ਆਪਸੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿਖਾ ਸਕਿਆ ਜੋ ਇਸਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਰਿਕਾਰਡ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ 10 ਫਰਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਝੁਠਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(37) ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ " ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" 10 ਫਰਵਰੀ 1993 ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। , 1993”। ਅਜਿਹਾ ਹੈ?

(38) ਰਾਹੀਂ , ਡਾ: ਬਲਵਾਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸ੍ਰੀ ਜੇ, ਪੀਐਸ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ "29 ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੇਪੀਐਸ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਚੋਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, 1993”। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨਵੰਬਰ 1993 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ 29 ਮਈ, 1993 ਦੀ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕਾਂ (7), ਕਲਰਕਾਂ (78), ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ (2), ਸਟੈਨੋਟਾਈਪਿਸਟ (8) ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ (7) ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਜੋ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਮਾਨਸਾ ਲਈ 29 ਮਈ, 1993 (ਐਫ.ਐਨ.)। ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ, ਮਾਨਸਾ ਨੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ, ਮਾਨਸਾ ਦੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਜੀ.ਏ. ਤੋਂ ਡੀ.ਸੀ., ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ। ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ, ਮਾਨਸਾ, ਬਿਨਾਂ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ.

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਉੱਡੀਕ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।"

ਐਸਡੀ/-

(ਜੇਪੀਐਸ ਪੁਰੀ),
ਆਈਏਐਸ

Dated : 29th May, 1993 (F.N.).

ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ

ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਜੋ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 3 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ, ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ 29 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ 3 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ

ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 3 ਮਈ 1993 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਸੀ। ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ “ਰਿਕਾਰਡ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ” ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਛਾਬੜਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਸ੍ਰੀ ਮਸਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀਆਂ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 5 ਮਈ 1993 ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

(39) ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ: -

- (i) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (ii) ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
- (iii) ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਕੇਵਲ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iv) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(40) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਛਾਬੜਾ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(41) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, v/e ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ

oi: ਆਡੀਓ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਟੇਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਯੰਤਰ

ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ।

Re: Q. ਨੰ. (ii):

(43) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸਥਾਪਨ' ਜਾਂ 'ਨਿਯੁਕਤ' ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 9 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵੀ ਸੌਂਪੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਉਲੀਕਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(44) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਸਿੱਬਲ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਖਾਸਤਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰੇ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 9 ਸੂਚੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬਲ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਿਆਂਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(45) ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-5 ਤੋਂ ਪੀ-12 ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ , ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ

(46) ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਐਨੈਕਸਰ ਪੀ-15 ਤੋਂ ਪੀ-27 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੂਚੀਆਂ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਦਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ".....ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇ"। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ "ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ .....ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ।" ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਖਤੀ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ P/ 15 ਤੋਂ P/27 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)। ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਕੇਵਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਸਟਾਫ "ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ

ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ "। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ"।

(47) ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ- ਕੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਂਗ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ?

(48) 13 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰੈਕਟਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ-'ਕੌਡ ਰੇਕਸ ਨਾਨ ਡਿਬੇਟ ਐਸੇ ਸਬ ਹੋਮਿਨ, ਸੇਡ ਸਬ ਡੀਓ ਏਟ ਲੋਗੋ' (ਕਿ ਰਾਜਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰੱਬ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ)। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ 'ਰੱਬ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ' ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਹੁੰ ਨਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ" ਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਪੱਖ, ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਮਾੜੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ" ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਹ ਸਹੁੰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਹੋਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਉਸ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਹਰਮਨਪਿਆਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਪਾਪੂਲਰਟੀ ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਭਰਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੁਹਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਹੁੰ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹੁੰ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(49) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ। ਇੱਕ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸੌਂਪਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ "ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ" ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 21 ਅਕਤੂਬਰ 1992 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ "ਬਣਾਉਣ" ਲਈ। ਇਸ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਕਲਰਕ ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ. ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ P-21 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ "ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ" ਹੈ।

(50) ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਲਗਭਗ ਇਕ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਇੱਕ ਔਸਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ 1 ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਾਤਹਿਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੀਡੂ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਫਰਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-15 ਤੋਂ ਪੀ-27 ਵਿਚਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ “ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ” ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(51) ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਨਾਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ- ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(52) ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਵੀ। ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤ ਢੇਰ-ਢੁਆਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ।”

(53) ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਰਥਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਚੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ? ਮੰਤਰੀ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ

ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਸਰਾ, ਨੈਤਿਕ ਰੋਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਯਕੀਨਨ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ “ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ” ਲਈ ਹੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(54) ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(55) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸੂਚੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ P-5 ਤੋਂ P-12 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਰਖੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚੀ P-5 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਹੈ- "ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਬਾਰੇ"। ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ 11 ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ 1 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-8 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਹੈ- "ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਬਾਰੇ"। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 31 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਹੋਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-8 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 18 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-22 ਅਤੇ ਪੀ-15 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(56) ਹਾਲਾਂਕਿ. ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਸੂਚੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਚਿੱਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਨ, ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਚਿੱਟਾ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਹਰ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਚਿੱਟਾਂ/ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ "ਤੇ ਨਹੀਂ"

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰੀਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ"। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ "ਉਸ ਕੋਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਉਹ . ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ "ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ" ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋ ਸੂਚੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਐਕਸ.-1 ਅਤੇ ਸੀ-2 ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕੇ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ 'ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ' ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ P'5 ਤੋਂ P-11 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-12 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਚਿੱਟਾਂ/ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਸੂਚੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ "ਕਦੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ"। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(57) ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਕੇ ਜੋਸ਼ੀ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਜ਼ਿਰੂ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ/ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਕਲਰਕਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਸੂਚੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੀ ਉਹ ਕੰਮ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਕਨੂੰਨੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

(58) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀਈ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

(59) (ਜੇ ਅਵਾਰ i., ਅਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਚੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੂਚੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(60) ਇਹ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ।

(61) Mho ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਹੈ? ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਭੇਦ ਕੌਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੋਸਟ ਕਿਉਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਟੈਕਸ ਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ

ਮੰਨਣ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਆਂ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚੀਆਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਨਮਕ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-8 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ "ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ/ਅਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ" .. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, theTe ਇੱਕ ਹੈ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਆਂ ਭੇਜਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਚੀਆਂ ਕੇਵਲ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਹੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚੀਆਂ ਭੇਜਣ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਗਿਆਨ " ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਚੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ।

(62) ਨੀਲੰਗੋਕਰ ਪਾਟਿਲ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਮਹੇਸ਼ ਮਾਧਵ ਗੋਸਾਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸਾਹਿਆਸਾਚੀ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਅਫਸੋਸ ਜਤਾਇਆ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1987 ਐਸਸੀ 294.

"ਜਨਤਕ ਮਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨੋਬਲ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਗਿਰਾਵਟ '। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ: -

I ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨੋਬਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੂਕ ਅਤੇ ਗੂੰਗਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "

(63) ਜੇ "ਜਨਤਕ ਮਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਗਿਰਾਵਟ" ਦੇ 'ਖਤਰੇ' ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ' ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(64) ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਾਂ/ਸੂਚੀਆਂ ਭੇਜਣ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ- ਮਾਲਾ ਫਿਡਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਪਗਨਡ ਕਾਰਵਾਈ ?

(65) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਤਰੀਕ 4 ਜੂਨ, 1993 ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 72 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟੇਢੇ ਇਰਾਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ 'ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।' ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ "ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰੀਡਿਊ" ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਡੀ ਸਮਿਥ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਚੋਣ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1980 SC 319.

(66) ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਸ ਨਾਲ ਰਿਮੋਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ- ਮਾਰਚ 1993 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ?"। ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ" ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਿਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(67) ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਨੂੰ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ"। ਸਾਡੇ ਕੋਲ 30 ਮਈ 1994 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮੰਗਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਮਾਨਸਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ। ਯਕੀਨਨ, ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ,— 3 ਜੂਨ, 1993 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਭੇਜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ, ਮਾਨਸਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪਿਛਲੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ।

(68) ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਲਾ ਜੀਡਸ ਦੀ ਮਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ 30 ਮਈ, 1993 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਡਾ. ਬਲਵਾਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੀ.ਏ. ਤੋਂ ਡੀ.ਸੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ, ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ, *ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ

ਦੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਜਾਂ 11 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਲੀਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।" ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸਨ। ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 1992 ਅਤੇ 10 ਦਸੰਬਰ, 1992 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ 60,000 ਰੁਪਏ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਚੋਣ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ 4, 1993, ਜੋ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਸੱਚਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮਾਲ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ), ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦਕਾਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਨਸਾ, ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ' ਜਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਮਾਲਾ ਜੀਦਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(69) ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਹੈ ਜੋ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 6455 ਆਫ 1993, ਜਿਸ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - 8 ਸਤੰਬਰ, 1993 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਕਿ ਉਹ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੌਂਡਿਟਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕਿ ' ਹੋਣ

ਹੋਇਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਦਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(70) ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ। ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ, ਉਹ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ 4 ਜੂਨ, 1993 ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੋਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਸੀ।

(71) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਦੁਬਾਰਾ. ਪ੍ਰ. ਨੰ. (ਹਾਇ):

(72) ਉਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(73) ਅਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 2(f) 'ਰਿਕਰੂਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੰਜਾਬ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਜਾਂ " ਉੱਥੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1993 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਡੀਸੀ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। 3 ਮਈ 1993 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਪੀਐਸ ਪੁਰੀ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। 29 ਮਈ 1993 ਨੂੰ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਰਿਕਾਰਡ (ਸਟੈਨੋ ਟਾਈਪਿਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

(74) ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ. ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੀ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਨੋਟ 'ਤੇ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ" ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ 29 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ

ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 10 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। , 1993 ਜਾਂ 11 ਫਰਵਰੀ, 1993। 10 ਫਰਵਰੀ, 1993/ਲੱਖ ਫਰਵਰੀ, 1993 ਅਤੇ 29 ਮਈ, 1993 ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਫੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ 29 ਮਈ, 1993 ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਅੰਤਿਮ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲੀਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਖੁਦ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਜੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 4 ਜੂਨ 1993 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ।

(75) ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 2(f) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਰਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਮੰਨ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੋਧ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ।

(76) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ - ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ / ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ

ਸ਼ਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਲਾਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕੇਵਲ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(77) ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਹੜੱਪਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(78) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੁਕਸ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੁਣ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹੋਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(79) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(80) ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਫੁਟਕਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(81) ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 1994 ਦੀ 8439। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(82) ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 1994 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 9155 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੀ-15)

(83) ਨੂੰ ਪੀ-27) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ. ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(84) ਦੀਵਾਨੀ ਗਲਤੀ, 1994 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 9557 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿਚਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(85) ਸਿਵਲ ਮਿਸ, 1994 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ: 9891 ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ "ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਘੜਨ ਅਤੇ ਸੁੱਧੀਕਰਨ ਲਈ" ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਘੜਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(86) ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ: -

1. ਡਾ: ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।
2. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਚੋਣ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।
3. ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚੀਆਂ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।
4. ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(87) ਡੀ ਨੋਵੇ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(88) ਉਪਰੋਕਤ-1 ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਜੇ.

ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦਾ CWP ਨੰ. 17087.

16 ਜਨਵਰੀ 1995

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਅਨੁਛੇਦ 226/227— ਚੋਣ-ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ 7-ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਲਏ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ-ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸੈਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ—ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਤਿਆ ਨਰਾਇਣ ਦੁਧਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਲਏ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, "ਮੁਮਕਿਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1994 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 15125 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ a® ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਏ. ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ, ਸੁਨਾਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P-7 ਅਤੇ P-8 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ '6>

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਦੁਧਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਡੀਗਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ

Surjit Kaur v. Surjit Kaur and others (Ashok Bhan, J.)

j65

ਕੇਸ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ Tf